

Halfjaarlijkse rapportage Zuidasdok

Periode: 1 januari t/m 30 juni 2016

Auteur: Projectorganisatie Zuidasdok
Vrijgave: Opdrachtgeversoverleg Zuidasdok
Classificatie Openbaar
Versie: 1.0
Datum: 16-9-2016
Volgnr.: 8
Status: Definitief
Bestand: ZDOK-862-176

Inhoud

Hoofdstuk 1 Inleiding	4
1.1 Doel rapportage	4
1.2 Leeswijzer	4
1.3 Projectdoelstellingen	4
Hoofdstuk 2 Samenvatting	6
Hoofdstuk 3 Projectvoortgang	9
3.1 Planologische procedures	9
3.2 Werk in voorbereiding	9
3.3 Werk in uitvoering	13
Hoofdstuk 4 Projectbeheersing	14
4.1 Scope	14
4.1.1 Scopewijzigingen	14
4.1.2 Ontwikkelingen scope	16
4.2 Planning	18
4.2.1 Ontwikkelingen planning	18
4.2.2 Mijlpaaldata	18
4.3 Financiën	19
4.3.1 Taakstellend budget en bijdragen partijen	19
4.3.2 Geactualiseerde prognose eindstand	21
4.3.3 Realisatie en prognose uitgaven	23
4.3.4 Realisatie en prognose bijdragen en ontvangsten	24
4.3.5 Aangegane verplichtingen	24
4.4 Risico's	25
4.4.1 Exogene risico's	25
4.4.2 Projectrisico's	25
4.5 Veiligheid	27
4.6 Organisatie	28
4.7 Kwaliteit	28
Hoofdstuk 5 Omgeving & Communicatie	30
5.1 Stakeholdermanagement	30
5.2 Raakvlakprojecten	31
5.3 Flankerende maatregelen	31
5.4 Schade- en klachtenafhandeling	32
5.5 Gezamenlijke communicatiebenadering	32
5.6 Publiekscommunicatie	33
5.7 Media-analyse	34

Bijlagen	35
1. Mutatieoverzicht scope en projectbudget Zuidasdok	35
2. Mutatieoverzicht scope en projectbudget Knooppunten	37
Financiering	38

Hoofdstuk 1

Inleiding

1.1 Doel rapportage

Voorliggende rapportage betreft de reguliere halfjaarlijkse rapportage voor het project Zuidasdok (incl. Knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel). Deze rapportage is openbaar en heeft tot doel aan de opdrachtgevers verantwoording af te leggen over de voortgang van het project Zuidasdok.

Door middel van deze rapportage kunnen Raden, Staten en de bestuursraad van het ministerie van Infrastructuur en Milieu worden geïnformeerd over de voortgang van het project. Vanwege het openbare karakter is deze rapportage tevens een informatiebron voor belanghebbenden en belangstellenden.

Deze voortgangsrapportage heeft betrekking op de periode januari t/m juni 2016.

1.2 Leeswijzer

In paragraaf 1.3 zijn de projectdoelstellingen van het project beschreven die in principe vigerend zijn voor de gehele projectperiode. In hoofdstuk 2 worden de belangrijkste gebeurtenissen uit de betreffende verslagperiode samengevat. In hoofdstuk 3 wordt verantwoording afgelegd over de voortgang van het project in de betreffende verslagperiode. Hoofdstuk 4 geeft verantwoording over de projectbeheersing van het project. Tot slot wordt in hoofdstuk 5 verantwoording afgelegd over het omgevingsmanagement en de communicatie van het project.

1.3 Projectdoelstellingen

Op 9 juli 2012 hebben het Rijk, de Gemeente Amsterdam, de Stadsregio Amsterdam en de Provincie Noord-Holland een voorkeursbeslissing genomen voor het project Zuidasdok. Deze is vastgelegd in de Bestuursovereenkomst Zuidasdok van 9 juli 2012 en de Structuurvisie Zuidasdok. Voor de knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel is in de Bestuursovereenkomst overeengekomen dat deze in een gecombineerde aanpak met het project Zuidasdok worden voorbereid en gerealiseerd, waarbij de aanpak van de knooppunten voor rekening en risico van het Rijk komt.

De doelstellingen van het project Zuidasdok (inclusief de Knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel) zijn vastgelegd in de Structuurvisie Zuidasdok en zijn de volgende:

1. een internationale toplocatie als onderdeel van de regio en de stad Amsterdam;
2. een optimaal functionerend hoogwaardig verkeer- en vervoersnetwerk;
3. een hoogwaardig openbaar vervoersknooppunt met internationale allure en
4. een duurzame inpassing van de infrastructuur teneinde barrièrewerking te verminderen en de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren.

Aandachtspunt bij deze doelstellingen is een complete stad in elke fase van ontwikkeling.

Het project Zuidasdok behelst:

1. Het uitbreiden van de capaciteit en ontvlechting van de A10-zuid van knooppunt De Nieuwe Meer tot en met knooppunt Amstel, inclusief ondergrondse ligging ter hoogte van Zuidas, waarmee het doorgaande en het bestemmingsverkeer van elkaar wordt gescheiden in een hoofd- en een parallelrijbaan;
2. Een duurzame inpassing van de weginfrastructuur door het ondergronds situeren van de A10 ter hoogte van het centrumgebied van Zuidas, zodat ruimte ontstaat voor de openbaar vervoersterminal en het versterken van het centrummilieu van Zuidas;
3. De ontwikkeling van een hoogwaardige openbaarvervoersterminal voor trein en metro, accommodatie groei treinverkeer, aanleg keevoorzieningen voor de binnenlandse hogesnelheidstreinen en ruimtereservering voor een vijfde en zesde spoor;
4. Een optimale inpassing van het regionale en stedelijke openbaar vervoer (metro, tram en bus) in de openbaar vervoersterminal, inclusief dubbelsporige aanlanding van de Noord/Zuidlijn;
5. De inrichting van de openbare ruimte met stadsstraten en pleinen, realisatie van fietsonderdoorgang ter hoogte van de RAI en inpassing van de A10 ten behoeve van de ruimtelijke kwaliteit en leefomgeving.

Hoofdstuk 2

Samenvatting

Projectvoortgang afgelopen half jaar

In de afgelopen periode zijn de planologische besluiten voor het project genomen. Op 18 maart is door de minister van Infrastructuur en Milieu het Tracébesluit vastgesteld. Het bestemmingsplan is op 20 april 2016 unaniem in de gemeenteraad Amsterdam vastgesteld. Beide plandocumenten hebben van 12 mei tot en met 23 juni 2016 ter visie gelegen. Er zijn in totaal 18 beroepen ingesteld, waarvan 9 op het Tracébesluit, 1 op het Bestemmingsplan en 8 op beide besluiten. In juli zal een verweerschrift worden verzonden aan de Raad van State, dat naar verwachting in december 2016 zal worden behandeld. Uitspraak door de Raad van State wordt begin 2017 verwacht.

De aanbesteding van het hoofdbouwcontract is volop gaande. De afgelopen periode hebben er diverse dialoog- en specialistische gesprekken met de twee geselecteerde bouwcombinaties plaatsgevonden. De dialoog loopt door tot en met september, waarna beide bouwcombinaties hun inschrijving begin november zullen indienen gevolgd door een beoordelingsperiode van de projectorganisatie. Aangestuurd wordt op gunning in het eerste kwartaal 2017.

Het Welstandskader dat door de gemeenteraad van Amsterdam wordt vastgesteld, vormt het toetskader voor de Welstandcommissie bij de beoordeling van de vergunningsaanvragen van de aannemer. Voordat het Welstandskader aan de gemeenteraad wordt aangeboden zal het eerst ter visie worden gelegd direct na de zomer 2016. Vaststelling van het Welstandskader door de gemeenteraad is in het eerste kwartaal 2017 voorzien.

De werkzaamheden in verband met het functievrij maken, zoals het verleggen van kabels & leidingen, watercompensatie, het voorbereiden van de aanvraag kapvergunning en verwervingen zijn onverminderd doorgestaan en zullen ook de rest van het jaar nog volop gaande zijn.

De realisatie van de fietsparkeergarage Mahlerplein is bijna voltooid. Op 14 juli zal de fietsparkeergarage volgens planning en binnen budget feestelijk geopend worden. Enkele vooruit getrokken werkzaamheden op het hoofdbouwcontract zijn in aanbesteding zoals het tijdelijke gelijkrichterstation Mahler en de aanpassingen van de bus- en tramhaltes op de Strawinskylaan; gunning is na de zomer voorzien.

Scope

In de afgelopen verslagperiode is een aantal scopewijzigingen vastgesteld. Het betreft de voorinvestering in de OVT-Zuid voor een mogelijke daklaan (bijbestelling Amsterdam), de voorinvestering in de OVT-Zuid voor een mogelijk 5^e en 6^e spoor (bijbestelling Rijk), het toevoegen van calamiteitenopstelplaatsen nabij de tunnel A10 (bijbestelling Rijk), een verbeterde inpassing van de fietsroute over de Amstel (bijbestelling Amsterdam & SRA), aanvullende geluidsschermen (bijbestelling Amsterdam), aanvullende geluidsmaatregelen Schinkelbruggen (bijbestelling gezamenlijke partijen binnen projectbudget), wijziging configuratie onderdeel keerspoelen Diemen (kostenbesparing), fietsverwijssysteem Mahlerplein (bijbestelling Amsterdam & Stadsregio).

Planning

Zowel het Tracébesluit als het Bestemmingsplan zijn volgens planning vastgesteld. Ook bij de aanbesteding van het hoofdbouwcontract verloopt alles nog volgens planning. Er wordt op aangestuurd dat gunning uiterlijk in maart 2017 kan plaatsvinden. De overige vastgestelde mijlpaaldata, waarbij rekening gehouden wordt met een buffer voor risico's en planningsonzekerheden, blijven ongewijzigd. Oplevering van het project is nog steeds voorzien in 2028.

Financiën

Het projectbudget voor het onderdeel Zuidasdok is ten opzichte van de vorige verslagperiode met € 13,3 miljoen toegenomen van € 1.577,8 miljoen naar € 1.591,1 miljoen als gevolg van de geaccordeerde scopewijzigingen in de afgelopen verslagperiode en door de indexering (IBOI) van het budget naar prijspeil 2016. De prognose van het onderdeel Zuidasdok is ten opzichte van de vorige verslagperiode afgenomen met € 9,1 miljoen van € 1.625,9 miljoen naar € 1.616,8 miljoen als gevolg van de geaccordeerde scopewijzigingen, bijstellingen van de kostenraming en de negatieve indexering voor de kosten. De budgetspanning is daardoor in deze verslagperiode afgenomen met € 22,4 miljoen van € 48,1 miljoen naar € 25,7 miljoen. Vooralsnog wordt deze budgetspanning door de vertegenwoordigers van het bestuurlijk overleg geaccepteerd conform de afspraken van het bestuurlijk overleg van 16 december 2014.

Voor het onderdeel Knooppunten de Nieuwe Meer en Amstel, dat voor rekening en risico van het Rijk wordt gerealiseerd, geldt dat het taakstellend budget met € 1,1 miljoen is toegenomen van € 296,7 miljoen naar € 297,8 miljoen als gevolg van de geaccordeerde scopewijzigingen en door de indexering (IBOI) van het budget naar prijspeil 2016. De prognose is met € 9 miljoen toegenomen van € 289 miljoen naar € 298 miljoen als gevolg van de geaccordeerde scopewijzigingen, bijstellingen van de kostenraming en de negatieve indexering (GWW algemeen) voor de kosten. Het geprognosticeerde budgetoverschot in de vorige verslagperiode van € 7,7 miljoen is daarmee verdwenen. Thans is sprake van een minieme budgetspanning van € 0,2 miljoen.

Risico's

Ten aanzien van het voor het project exogene (meerjarige) indexeringsrisico is vastgesteld dat dit afgelopen jaar niet is opgetreden door de gunstige prijsontwikkeling van de kosten. Meerjarig gezien blijft het indexeringsrisico echter bestaan. Eind tweede kwartaal is een aparte risicosessie gehouden voor de exogene projectrisico's. Hier wordt in het derde kwartaal een vervolg aan gegeven. In de volgende voortgangsrapportage zullen de resultaten hiervan worden gerapporteerd.

De beheersing van de belangrijkste actuele risico's waar het project zelf invloed op heeft en die de afgelopen verslagperiode de volle managementaandacht hebben, is met name gericht op:

- Het minimaliseren van negatieve gevolgen voor het project als gevolg van de complexiteit en gevoeligheid van de projectomgeving;
- Beheersen van de raakvlakken met aanpalende projecten (zoals bijvoorbeeld de Amstelveenlijn en de gebiedsontwikkeling Zuidas);
- het minimaliseren van de kans op beroep en bezwaar op het Tracébesluit en Bestemmingsplan;
- het beheersen van het risico dat conditionerende maatregelen niet tijdig gereed zijn voor de start van de uitvoering van het hoofdbouwcontract;
- het zorgdragen van een evenwichtige risicoverdeling tussen de opdrachtnemer van het hoofdbouwcontract en opdrachtgever;
- het beheersen van de verwachtingen en eisen ten aanzien van omgevingshinder waarbij balans wordt gezocht tussen de maakbaarheid van het project versus minimalisatie van de hinder;
- het nemen van maatregelen om het risico op vertraagde openstelling van de tunnel en de Schinkelbruggen te minimaliseren, onder andere door een herijkingsfase in het ontwerptraject vlak na gunning in te bouwen met de winnende aanbieder en het opnemen van stoppunten in het totale ontwerp-, bouw- en testproces;

In de afgelopen verslagperiode is een belangrijk risico beheerst namelijk:

- Als gevolg van de *tijdige vaststelling van het Tracébesluit* hoeft het project geen rekening te houden met nieuwe NRM-cijfers 2016 waardoor geen nieuwe berekeningen en onderzoeken uitgevoerd hoeven te worden die mogelijk tot aanpassing van eisen en ontwerp zouden kunnen leiden.

Omgevingsmanagement en communicatie

In het eerste kwartaal van 2016 is de laatste hand gelegd aan de communicatiestrategie 'Zuidas Bouwt'. Op 11 mei 2016 heeft het Opdrachtgeversoverleg ingestemd met de plannen voor gezamenlijke aanpak van strategisch omgevingsmanagement en communicatie voor het project Zuidasdok en de gebiedsontwikkeling Zuidas. De betreffende plannen worden op dit moment uitgewerkt naar concrete maatregelen, waaronder de inrichting van de zogenaamde '1 loket' functie.

Hoofdstuk 3

Projectvoortgang

3.1 Planologische procedures

Deze paragraaf beschrijft de voortgang van de planologische procedures die doorlopen moeten worden om het planologisch kader voor het project vast te stellen voorafgaand aan de feitelijke realisatie van het project.

Tracébesluit, Bestemmingsplan en Nota van Antwoord

De definitieve plandocumenten Tracébesluit, Bestemmingsplan, Nota van Antwoord en alle onderliggen rapportages zijn in het OGO van 17 februari 2016 vrijgegeven en vervolgens doorgeleid ten behoeve van bestuurlijke vaststelling. Het Tracébesluit is, na medeparaaf door de staatssecretaris van EZ op het onderdeel natuur, op 18 maart 2016 door de minister van Infrastructuur en Milieu vastgesteld. Het bestemmingsplan is op 15 maart 2016 door het college van B&W vrijgegeven en na behandeling in de Commissie Ruimtelijke ordening en Infrastructuur (13 april 2016) in de gemeenteraad van 20 april 2016 unaniem vastgesteld. Het Tracébesluit, het Bestemmingsplan en de onderliggende rapportages hebben van 12 mei tot en met 23 juni 2016 ter visie gelegen. Er zijn in totaal 18 beroepen ingesteld, waarvan 9 op het Tracébesluit, 1 op het Bestemmingsplan en 8 op beide besluiten. In juli zal een verweerschrift worden verzonden aan de Raad van State, dat naar verwachting in december 2016 zal worden behandeld. Uitspraak door de Raad van State wordt begin 2017 verwacht.

Tunnelcategorie

Op 29 februari 2016 heeft een overleg plaatsgevonden tussen de wegbeheerder Rijkswaterstaat en de Commissie voor transport van gevaarlijke goederen (CTGG) in het kader van de circulaire *vervoer gevaarlijke stoffen door tunnels* en de keuze van de tunnelcategorie C voor Zuidasdok. Met dit overleg is invulling gegeven aan het in de circulaire vermelde overleg met de relevante koepelorganisaties voor ondernemingen die direct betrokken zijn bij het vervoer gevaarlijke stoffen. Het resultaat van het overleg is door het ministerie van I&M meegenomen in de besluitvorming van het Tracébesluit.

3.2 Werk in voorbereiding

Deze paragraaf beschrijft de werkzaamheden en activiteiten die nodig zijn ter voorbereiding op de uitvoeringswerkzaamheden van het project.

Aanbesteding hoofdbouwcontract

Er is een geïntegreerd contract (design & construct) middels een concurrentiegerichte dialoog op de markt gebracht voor de projectonderdelen Zuidasdok en Knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel.

Begin november 2015 is met de geselecteerde combinaties Team0031¹ (BAM-VolkerWessels-TBI) en combinatie ZuidPlus (Fluor-Heijmans-Hochtief) gestart met de dialooggesprekken. Deze gesprekken lopen door tot in september 2016. De inschrijving is gepland in november 2016, waarna de beoordeling zal plaatsvinden. Er wordt gestuurd op een definitieve gunning uiterlijk in maart 2017. De aanbesteding verloopt nog steeds volgens planning.

Welstandskader

Het Welstandskader dat door de gemeenteraad van Amsterdam wordt vastgesteld, vormt het toetskader voor de Welstandcommissie bij de beoordeling van de vergunningsaanvragen van de aannemer. De projectorganisatie heeft een concept welstandskader opgesteld en afgestemd met de Welstandcommissie. Bij vaststelling van het Kredietbesluit door de Gemeenteraad op 11 juni 2015 zijn enkele moties aangenomen die meegenomen zijn in de afronding van het Welstandskader. In het OGO zijn in de loop van 2015 en in het eerste kwartaal van 2016 nog enkele scopewijzigingen besloten waarvan is beoordeeld of deze het Welstandskader beïnvloeden. Hierover heeft in de afgelopen periode afstemming plaatsgevonden met de Welstandcommissie en de Supervisor Zuidas. Voordat het Welstandskader ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden zal het eerst ter visie worden gelegd. De tervisielegging vindt plaats direct na de zomer van 2016. Vaststelling van het Welstandskader door de gemeenteraad is in het eerste kwartaal 2017 voorzien.

Publiekrechtelijke overeenkomsten

- Samenwerkingsovereenkomst gemeente Amsterdam/Metro en Tram (MET) – Zuidasdok

In het kader van de uitvoering van het project Zuidasdok moeten er aanpassingen worden gedaan aan de systemen van het operationeel systeem Metro Amsterdam. Er is voor gekozen om een deel van die aanpassingen uit te laten voeren door reeds door MET in het kader van de aanleg van de Noord/Zuidlijn gecontracteerde opdrachtnemers. In dit afsprakenkader zijn 25 juni 2016 de afspraken en samenwerking tussen Zuidasdok en MET vastgelegd.

- Afsprakenbrief gemeente Amsterdam/Zuidas – Zuidasdok

Tussen het gebied Zuidas en de project Zuidasdok bestaan de nodige raakvlakken. Het is in beider belang dat die raakvlakken adequaat worden beheerst. In de afsprakenbrief van 31 mei 2016 zijn daarom afspraken gemaakt die tot doel hebben duidelijkheid te verschaffen in de

---

¹ Voorheen combinatie DokZuid

samenwerkingsverhouding tussen gemeente Amsterdam/Zuidas en Zuidasdok.

- Voor de realisatie van 2.714 (tijdelijke) fietsparkeerplaatsen voor Zuidasdok door Zuidas via het project fietsparkeergarage Vijfhoek - waar in totaal 3.500 fietsparkeerplaatsen worden gerealiseerd - zijn op 13 januari 2016 de afspraken uitgewerkt over de financiële bijdrage van project Zuidasdok aan project Vijfhoek.

Conditionering

In verband met het dempen van de Spoorslagsloot moet het hemelwaterriool in het gebied ten zuiden van de A10 op een aantal punten worden aangepast. Zo wordt er een nieuw hemelwaterriool aangelegd in de Beethovenstraat aansluitend op de nieuwbouw van Nauta Dutilh (hoek Beethovenstraat / Buitenveldertselaan). Ook wordt de aansluiting van het hemelwaterriool op de hoek Buitenveldertselaan / Boelelaan vergroot. De werkzaamheden worden in de zomer van 2016 uitgevoerd.

Voor de watercompensatie in de Rijnlandsboezem is met Amsterdamse Bos en het Hoogheemraadschap Rijnland overeengekomen om het recht op watercompensatie voor 3.400 m² oppervlaktewater van het Amsterdamse Bos te kopen als compensatie voor toename van verharding door de aanleg van Zuidasdok. Amsterdamse Bos legt langs de Ringvaart een ecologische verbindingzone met water aan, de watercompensatie ligt in dit project.

Voor het functievrij maken van kabels en leidingen bij de Amstel en de Schinkel worden boringen voorbereid. De boringen bij de Amstel zijn in voorbereiding en gedeeltelijk in uitvoering. De vooruitlopende werkzaamheden t.b.v. de boring bij de Schinkel en de demping t.b.v. deze boring worden medio juli 2016 gestart.

Om de bouw van Zuidasdok te realiseren is het noodzakelijk de parkeergarage Atrium te amoveren. De eerste helft van de garage is reeds verworven. De gesprekken voor de verwerving van de tweede helft van de parkeergarage zijn nog gaande. Parallel aan de gesprekken die zijn gericht op een minnelijke verwerving wordt het onteigeningstraject voorbereid.

Er dient op een beperkt aantal locaties binnen het project gronden van derden te worden aangekocht en/of verplaatsingen te worden doorgevoerd. Het minnelijke verwervingstraject ten aanzien van betreffende gronden is inmiddels gestart. Daarnaast worden de onteigeningsdossiers voorbereid.

De kapaanvraag ten behoeve van de kap van de bomen die binnen de grenzen van het Tracébesluit Zuidasdok vallen, wordt in juli 2016 ingediend bij de Omgevingsdienst. Tijdens de voorbereiding van de kapaanvraag is gebleken dat er meer bomen binnen de grenzen van het Tracébesluit staan dan de eerder geïnventariseerde circa 10.500 bomen. Daarop is besloten alle bomen opnieuw te

inventariseren en deze individueel te tellen. Uit deze inventarisatie blijkt dat er circa 14.700 bomen staan binnen de grenzen van het Tracébesluit.

De betreffende bomen zijn gelegen binnen de gemeente Amsterdam en gemeente Ouder Amstel. Voor de bomen gelegen in Ouder Amstel wordt op verzoek van de gemeente Ouder Amstel een aparte kapaanvraag bij de gemeente Ouder Amstel ingediend. De kapaanvraag zal een uitgebreide procedure doorlopen. Gelijktijdig wordt ook een ontheffingsaanvraag voor Flora en Fauna ingediend bij het Ministerie van Economische Zaken.

Aanpassingen bus- en tramhalte Strawinskylaan

Afgelopen periode is het bestek voor de civiele werkzaamheden opgesteld en is de aanbestedingsprocedure grotendeels doorlopen. In juli vindt conform planning de opdrachtverlening plaats. De werkzaamheden voor het tramsysteem worden door GVB uitgevoerd. Naar verwachting zullen in augustus deze werkzaamheden opgedragen worden. De uitvoering van de werkzaamheden vindt grotendeels plaats in de periode Q4 2016 – Q2 2017. Tijdens deze uitvoering blijft tram 5 rijden en halteren, kunnen de GVB-bussen blijven halteren op de Strawinskylaan en zullen de Connexxion bussen tijdelijk worden verplaatst naar de Gustav Mahlerlaan. Voor autoverkeer is er gedurende deze periode altijd minimaal 1 rijrichting mogelijk, en alle autoparkeergarages blijven bereikbaar.

Tijdelijk Gelijkrichterstation Mahler

Het betreft de realisatie van een tijdelijk gelijkrichterstation voor de stroomvoorziening van de metro (Ringlijn), dat vooruitlopend op de bouwwerkzaamheden van het hoofdbouwcontract wordt uitgevoerd. De opdrachtnemer van het hoofdbouwcontract zal later zorgdragen voor de sloop van het bestaande gelijkrichterstation en de realisatie van het definitieve gelijkrichterstation. Begin mei 2016 is de aanbesteding gestart, de gunning is in augustus 2016 voorzien. De geplande opleverdatum is oktober 2017.

Bedieningsgebouw Nieuwe Meer

Het bruggencomplex bij de Schinkel wordt verbreed van vijf naar acht bruggen. Om deze acht bruggen en de Schinkelsluis veilig en binnen de gestelde tijd te kunnen bedienen zullen alle objecten centraal bediend gaan worden binnen het project Centrale Object Bediening (COB) van Waternet. Mocht de hoofdbediening uitvallen, dan is er een uitwijkcentrale nodig. Deze is in afstemming tussen partijen thans voorzien in het bestaande bedieningsgebouw van de Schinkelsluis dat daarvoor uitgebreid en aangepast dient te worden. Hierdoor is de mogelijkheid ontstaan om af te zien van de realisatie van een nieuw apart bedieningsgebouw voor de Schinkelbruggen en zo een besparing te realiseren.. Momenteel wordt het ontwerp van het bedieningsgebouw verder uitgewerkt.

3.3 Werk in uitvoering

Deze paragraaf beschrijft de voortgang van de werkzaamheden die buiten in uitvoering zijn en daarmee zichtbaar voor de omgeving zijn.

Kabels en Leidingen

De eind 2015 verlegde hoofddrinkwaterleiding is inmiddels in bedrijf. In het afgelopen half jaar zijn de eerste delen van de oude leiding verwijderd op locaties waar gebouwd gaat worden.

De kabel- en leidingwerkzaamheden in het Beatrixpark, inclusief de aansluitende tracés in de deelgebieden Vivaldi en Ravel en de oversteken over de Beethovenstraat en de Parnassusweg zijn vrijwel gereed. Telecombedrijven zijn momenteel nog met de laatste werkzaamheden bezig. Naar verwachting is het gehele werk eind juli 2016 afgerond.

Fietsparkeren Gustav Mahlerplein

In maart is het maaiveld teruggegeven aan de gebruikers. Parallel is onder het maaiveld de grond afgegraven en zijn wanden en vloeren gestort. Vervolgens is de fietsparkeergarage afgebouwd en zijn de rekken geplaatst. Ook de waterberging is gebouwd. In de eerste week van juli 2016 worden de fietsparkeergarage en de waterberging overgedragen aan de beheerders (gemeente Amsterdam en Waternet). Vanaf 11 juli 2016 zal de fietsparkeergarage in exploitatie zijn en op 14 juli wordt deze officieel feestelijk geopend. Het project wordt conform planning en binnen budget worden opgeleverd.

Hoofdstuk 4

Projectbeheersing

4.1 Scope

Deze paragraaf beschrijft de actuele scope van het project. De scope beschrijft wat het project fysiek en functioneel gaat opleveren. In het bestuurlijk overleg van 16 december 2014 is de geactualiseerde scope ten opzichte van de bestuursovereenkomst juli 2012 vastgesteld als nieuwe baseline voor het project. De gemeenteraad van Amsterdam heeft hier op 11 juni 2015 mee ingestemd. Scopewijzigingen ten opzichte van deze baseline die in de verslagperiode zijn vastgesteld worden in deze paragraaf benoemd.

In bijlage 1 en 2 is een totaaloverzicht opgenomen waarin de scopewijzigingen (en eventuele aanvullende financiële bijdragen) sinds de bestuursovereenkomst van juli 2012 zijn opgenomen.

4.1.1 Scopewijzigingen

De volgende scopewijzigingen zijn in de afgelopen verslagperiode besloten in het Opdrachtgeversoverleg:

Geluidsmaatregelen Schinkelbruggen

Het betreft (bron)maatregelen ter vermindering van het zogenaamde 'klankkast'-effect van de bestaande Schinkelbruggen. Doel van de maatregelen is dat het gecumuleerde geluidsniveau van de bestaande en de nog te realiseren nieuwe bruggen niet toeneemt ten opzichte van de huidige situatie. De extra kosten van deze maatregelen zijn geraamd op € 2,8 miljoen (prijspeil 2015, incl. BTW) en komen ten laste van het taakstellend budget Knooppunten dat volledig door het Rijk wordt gefinancierd.

Aanvullende geluidsschermen

Op verzoek van gemeente Amsterdam heeft het OGO besloten (onder voorbehoud van goedkeuring door gemeenteraad Amsterdam) om extra bovenwettelijke geluidsschermen nabij tennispark Joy, Ravel, Beatrixpark en Amstelpark te realiseren ten behoeve van extra kwaliteit voor de leefbaarheid van de omgeving. Het betreft een bijbestelling van de gemeente Amsterdam van in totaal € 4,1 mln. (investeringskosten incl. BTW, prijspeil 2015). Het scherm Joy (onderdeel Knooppunten) bedraagt als onderdeel van het totaal € 0,567 mln. (incl. BTW, prijspeil 2015). De overige schermen hebben betrekking op onderdeel Zuidasdok en bedragen € 3,6 mln. (incl. BTW, prijspeil 2015).

Voor de afkoop van het onderhoud van deze geluidsschermen betaalt gemeente Amsterdam aanvullend nog eens € 0,4 mln. (prijspeil 2015, incl. BTW) aan het Rijk op een nog nader overeen te komen moment.

Voorinvestering Daklaan

Gemeente Amsterdam heeft als wens om in de toekomst aan de noordzijde van de metropolen een hooggelegen fietspad (daklaan) aan te leggen. Door nu een beperkte voorinvestering te doen middels het realiseren van funderingen, worden de kosten en hinder van een later te besluiten daklaan significant verminderd. De kosten bedragen € 1,3 mln. (investeringskosten excl. BTW, prijspeil 2015) en zijn voor rekening van gemeente Amsterdam (onder voorbehoud van goedkeuring door gemeenteraad Amsterdam).

Voorinvestering 5^e en 6^e spoor

Met een beperkte voorinvestering worden de kosten bij een eventueel later besluit om het 5^e en 6^e spoor te realiseren significant verminderd. Daarnaast zal door de voorinvestering de hinder en schade aan de commercie bij een eventuele aanleg van het 5^e en 6^e spoor significant lager zijn. Ook sluit de noodzakelijke verruiming van het ontvangstdomein van het station beter aan bij de breedte van het Mahlerplein en geeft, in geval van een bovengrondse realisatie van het 5^e en 6^e spoor, een definitieve invulling aan de plint ter plaatse. Dit heeft een positief effect op de ruimtelijke kwaliteit van het stationsgebied.

De voorinvestering betreft een aantal (constructieve) aanpassingen en maatregelen bij de Britten- en Minervapassage waarbij uitgegaan wordt van een (eiland)perronbreedte van 15 meter. De kosten bedragen € 3,8 miljoen (prijspeil 2015, incl. BTW) en zijn voor rekening Rijk.

Calamiteiten opstelplaats

Doordat er geen vluchtstrook in de tunnel aanwezig is en omdat de A10-Zuid een cruciaal onderdeel is van het wegennet van de Noordelijke Randstad is voor de doorstroming in geval van ongevallen besloten om (twee) calamiteiten opstelplaatsen ten westen en ten oosten van de tunnelmond te realiseren. Deze calamiteiten opstelplaatsen zullen zo groen als mogelijk worden ingepast. De kosten van de te realiseren opstelplaatsen bedragen € 1,2 miljoen (investeringskosten prijspeil 2015, incl. BTW) en zijn voor rekening Rijk.

Keerspooren en geluidsschermen Diemen

In het kader van het project OV-SAAL is besloten om maar één keerfunctionaliteit (alleen keren vanuit Duivendrecht) te realiseren. De bijsturingseis voor een keerspoor voor sprinters vanuit Weesp is komen te vervallen en daarmee het in stand houden van deze bijsturing voor Zuidasdok. Dit besluit betekent dat minder spoorwerk gerealiseerd hoeft te worden door project Zuidasdok dan waar in het Scopedocument vanuit is gegaan. Dit levert een kostenbesparing op van € 1 mln. (prijspeil 2015, excl. BTW).

Per abuis zijn in het eerder vastgestelde Scopedocument geen geluidsschermen opgenomen. Uit de MER analyses (geluid) van Zuidasdok volgt dat wanneer de HSL-shuttles zouden gaan rijden er nieuwe aanleg en aanpassing van geluidsschermen op het baanvak nodig zijn ter hoogte van Duivendrecht. De kosten voor deze geluidsschermen waren echter al wel opgenomen in de kostenraming en het taakstellend budget, waardoor deze aanpassing in het scopedocument geen financiële gevolgen heeft.

Fietsroute Amstel

Op 5 januari 2016 heeft het College van Amsterdam besloten om het onderzoek naar een zelfstandige fietsbrug over de Amstel stop te zetten omdat er te weinig draagvlak voor is. Daarop is in het OGO besloten (onder voorbehoud van goedkeuring door gemeenteraad Amsterdam) tot een aangepast ontwerp. In dit ontwerp wordt meer afstand gecreëerd tussen het fietspad en de A10 ter hoogte van het Amstelpark en krijgt het fietspad een zo beperkt mogelijke stijgingshoogte. De meerkosten ad. € 210.000 (prijsspeil 2015, excl. BTW) van deze aanpassing worden gedekt door een aanvullende bijdrage van € 70.000 door gemeente Amsterdam, een aanvullende bijdrage van € 70.000 door de Stadsregio Amsterdam en € 70.000 uit het taakstellend projectbudget Zuidasdok.

Fietsverwijssysteem fietsparkeergarage Mahlerplein

Op verzoek van gemeente Amsterdam en Stadsregio Amsterdam is besloten tot de realisatie van een fietsverwijs-/beheersysteem in de fietsparkeergarage Mahlerplein. Dit systeem biedt extra gebruikersgemak voor de fietsers en geeft extra functionaliteit voor de beheerder. De kosten bedragen € 320.000 (prijsspeil 2016, excl. BTW) en wordt gedekt door een aanvullende bijdrage van gemeente Amsterdam ad. € 240.000 en een aanvullende bijdrage van de Stadsregio Amsterdam van € 80.000.

4.1.2 Ontwikkelingen scope

OV-chipkaartpoortjes

De vervanging en uitbreiding van de OV-chipkaartpoortjes en verkoopautomaten voor trein en metro ten behoeve van de openbaarvervoerterminal Zuid is (sinds de bestuursovereenkomst juli 2012) niet voorzien in de projectscope en de raming. In de projectscope zijn alleen tijdelijke poortjes tijdens de realisatieperiode, de verplaatsing van bestaande poortjes en bouwkundige en installatietechnische voorzieningen voor de eindsituatie opgenomen. Ten aanzien van de nieuwe OV-chipkaartpoortjes voor de trein heeft NS schriftelijk bevestigd dat deze voor hun rekening komen. Door de Stadsregio Amsterdam is in het OGO gemeld dat er ook een vergelijkbaar akkoord is over de financiering van de nieuwe OV-chipkaartpoortjes voor de metro.

Nader onderzoek verbetering S108

Zoals in de vorige voortgangsrapportage is gemeld wordt nog nader onderzoek gedaan naar een robuustere oplossing op het stedelijk wegennet in relatie tot de

S108 Noord en Zuid. Op 21 januari 2016 heeft het OGO een principebesluit genomen op de voorkeursvariant, de zogenaamde 'Amstelveense variant'. De afgelopen periode is deze variant verder uitgewerkt en afgestemd met partijen. De kosten worden geraamd op ca. € 1 miljoen (incl. BTW).

4.2 Planning

In deze paragraaf worden de relevante ontwikkelingen van de projectplanning en belangrijke mijlpaaldata gerapporteerd.

4.2.1 Ontwikkelingen planning

Op 18 maart is het Tracébesluit vastgesteld door de minister. Op 20 april is het Bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad. Op 22 juni eindigde de tervisielegging; op beide plannen is beroep aangetekend.

De dialooffase van de aanbesteding loopt tot en met september 2016. Daarna volgt de inschrijfperiode voor de gegadigden, gevolgd door de beoordelingsfase. Gestuurd wordt op een definitieve gunning van het hoofdbouwcontract uiterlijk in maart 2017. Daarbovenop is een risicobuffer ingeruimd van drie maanden.

In het contract is een herijkingsfase opgenomen. Dit betreft een periode direct na gunning van het contract, waarbij de opdrachtnemer eerst een integraal voorontwerp van het gehele werk ter acceptatie moet indienen, voordat met de bouw gestart mag worden. De opdrachtnemer mag alleen na expliciete toestemming van de opdrachtgever bepaalde uitvoeringswerkzaamheden tijdens de herijkingsfase uitvoeren, mits deze de integraliteit van het ontwerp niet raken. De herijkingsfase is een risicobeheersmaatregel voor de verdere uitvoering van het project. De duur van deze fase is minimaal een half jaar en maximaal anderhalf jaar en wordt binnen deze grenzen uiteindelijk bepaald door de winnende aanbieder.

In het eerste kwartaal van dit jaar is een risicoanalyse uitgevoerd voor de functievrij-werkzaamheden die vooruitlopend op de uitvoering van het hoofdbouwcontract worden uitgevoerd. Hieruit zijn enkele locaties binnen de systeemgrens van het project naar voren gekomen, waarbij er een kans is dat deze mogelijk later dan gunning beschikbaar zijn voor de opdrachtnemer van het hoofdbouwcontract. Als beheersmaatregel zijn deze locaties met bijbehorende data als uitgangspunt in het hoofdbouwcontract opgenomen waardoor de opdrachtnemer hier rekening mee dient te houden in zijn planning.

4.2.2 Mijlpaaldata

Op basis van de hierboven geschetste ontwikkelingen blijven de onderstaande vigerende en vastgestelde mijlpaaldata ongewijzigd. In deze mijlpalen is rekening gehouden met tijdsrisico's en planningonzekerheden.

- Vaststelling Tracébesluit en Bestemmingsplan : gereed
- Gunning hoofdbouwcontract : Q2-2017
- Start bouw hoofdbouwcontract : Q4-2017
- Tunnels A10 opengesteld : 2027
- Oplevering project : 2028

4.3 Financiën

In deze paragraaf wordt in de volgende subparagrafen ingegaan op de ontwikkelingen van het taakstellend budget en de bijdrage van partijen, de prognose eindstand voor de projectkosten en de realisatie en prognose van uitgaven en ontvangsten in de tijd gezien.

In deze halfjaarrapportage wordt de mutatie aangegeven ten opzichte van de stand per 31 december 2015.

4.3.1 Taakstellend budget en bijdragen partijen

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van het taakstellend budget zien ten opzichte van de halfjaarrapportage per eind december 2015.

Een chronologisch mutatieoverzicht van scope- en budgetmutaties vanaf de bestuursovereenkomst 9 juli 2012 is in bijlage 1 en 2 opgenomen.

Tabel 1: taakstellend budget in € mln. (incl. BTW Rijksinfrastructuur)

[0]	[1]	[2]	[3]=[1]+[2]
Projectonderdeel	Halfjaar-rapportage H2-2015	Mutaties	Actueel 30-06-2016 H1-2016
	pp 2015		pp 2016
OVT (incl. keersporen)	338,2	5,3	343,5
A10 en tunnel	772,3	5,3	777,6
Generiek & openbare ruimte	215,5	0,5	216,0
Projectorganisatie	251,8	2,2	254,0
Totaal Zuidasdok	1.577,8	13,3	1.591,1
Totaal Knooppunten	296,7	1,1	297,8

Totaal Zuidasdok & Knooppunten	1.874,5	14,4	1.888,9
---	----------------	-------------	----------------

Toelichting mutaties onderdeel Zuidasdok (zie bijlage 1 voor details):

Het budget voor Zuidasdok is in totaal van € 1.577,8 miljoen met (afgerond) € 13,3 miljoen toegenomen tot € 1.591,1 miljoen als gevolg van:

- 1) Goedgekeurde wijzigingen met extra budget (zie ook 4.1.1)
  - Voorinvestering 5^e en 6^e spoor : € 3,8 mln.
  - Voorinvestering daklaan : € 1,3 mln.
  - Aanvullende geluidsmaatregelen Zuidasdok : € 3,6 mln.
  - Calamiteiten opstelplaats : € 1,2 mln.
  - Fietsroute over de Amstel : € 0,1 mln.
  - Fietsverwijssysteem Mahlerplein : € 0,3 mln.

2) Indexering budget² (IBOI 2016: 0,191%) : € 3,0 mln.

Toelichting mutaties Knooppunten (zie ook bijlage 2 voor details):

Het budget voor Knooppunten de Nieuwe Meer en Amstel is in deze verslagperiode toegenomen met (afgerond) € 1,1 mln. naar € 297,8 mln. als gevolg van:

- 1) Goedgekeurde wijzigingen met extra budget (zie ook 4.1.1)
  - Aanvullende geluidsmaatregelen (Joy scherm) : € 567.000
- 2) Indexering budget (IBOI 2016: 0,191%) : € 566.000

Tabel 2: bijdragen partijen in € mln. sluitend op taakstellend budget

[0]	[1]	[2]	[3]=[1]+[2]
Financierende partij per projectonderdeel	Halfjaar-rapportage H2-2015	Mutaties	Actueel 30-06-2016 H1-2016
	pp 2015		pp 2016
Rijk	1.070,2	6,8	1.077,0
Gemeente Amsterdam	210,9	5,6	216,5
Stadsregio Amsterdam	154,8	0,4	155,2
Provincie Noord-Holland	78,9	0,2	79,1
<i>subtotaal BOK-partijen</i>	<i>1.514,8</i>	<i>13,0</i>	<i>1.527,8</i>
<i>bijdragen derden:</i>			
TEN-T	2,5		2,5
NS	59,4	0,3	59,7
ProRail	0,7		0,7
Overig	0,4		0,4
<i>subtotaal derden</i>	<i>63,0</i>	<i>0,3</i>	<i>63,3</i>
Totaal Zuidasdok	1.577,8	13,3	1.591,1
Knooppunten (Rijk)	296,7	1,1	297,8

De onderbouwing van de mutaties in tabel 2 is weergegeven in bijlage 1 en 2 van deze halfjaarrapportage.

² De bijdrage van NS is conform overeenkomsten geïndexeerd met CPI (0,5%)

4.3.2 Geactualiseerde prognose eindstand

Tabel 3: prognose kosten o.b.v. verwachtingswaarde in € mln. (incl. BTW Rijksinfrastructuur)

[0]	[1]	[2]	[3]=[1]+[2]
Projectonderdeel	Halfjaar-rapportage H2-2015	Mutaties	Actueel 30-06-2016 H1-2016
	pp 2015		pp 2016
OVT (incl. keersporen)	320,1	17,8	337,9
A10 en tunnel	774,5	-5,4	769,1
Generiek & openbare ruimte	218,4	-23,4	195,0
Projectorganisatie	282,9	1,9	284,8
<i>Subtotaal Zuidasdok</i>	<i>1.595,9</i>	<i>-9,1</i>	<i>1.586,8</i>
Extern toetscommentaar ³	30,0		30,0
Totaal prognose Zuidasdok	1.625,9	-9,1	1.616,8
<i>Budgetspanning Zuidasdok</i>	<i>-48,1</i>	<i>22,4</i>	<i>-25,7</i>
<i>Knooppunten Nwe Meer & Amstel</i>	<i>289,0</i>	<i>9,0</i>	<i>298,0</i>
Totaal prognose Knooppunten	289,0	9,0	298,0
<i>Budgetspanning Knooppunten</i>	<i>7,7</i>	<i>-7,9</i>	<i>-0,2</i>

Toelichting ontwikkeling prognose kosten Zuidasdok

De prognose voor het projectonderdeel Zuidasdok is het afgelopen halfjaar per saldo met € 9,1 miljoen afgenomen. Deze daling bestaat uit:

- Toename kosten door de goedgekeurde wijzigingen zoals in paragraaf 4.1.1 Scopewijzigingen is toegelicht. De totale impact is per saldo een stijging van € 9,1 mln.
- Bijstellingen in de prognose als gevolg van voortschrijdende inzichten. Per saldo betreft dit een toename van de prognose met € 2,7 mln. De kosten voor de werkzaamheden met betrekking tot het Functievrij maken van het projectgebied zijn naar beneden bijgesteld. De belangrijkste kostentoeenames hebben betrekking op: gewijzigde NEN-normering voor paalfunderingen, bijstelling raming metro ICT systemen en het robuuster wegontwerp bij de S108 (zie ook toelichting 4.1.2).
- Indexering naar prijspeil 2016 levert per saldo een daling van € 20,9 mln. op. De nog te maken kosten vanaf 1 januari 2016 tot einde project voor de onderdelen A10 + tunnel, OVT en Generiek & openbare ruimte zijn geïndexeerd met -/- € 20,9 mln. (-/- 1,6%) volgens de GWW algemeen index van prijspeil januari 2015 naar januari 2016. De nog te maken kosten voor het onderdeel Projectorganisatie stijgen voor dezelfde periode volgens de index CBS zakelijke dienstverlening

³ Op basis van een externe toets op de kostenraming in Q1-2015 is de kostenraming met € 30 miljoen verhoogd.

(+1,4%) met € 3,1 mln. De projectorganisatie heeft echter in 2015 de prijsstijging niet doorgevoerd in de (inhuur)tarieven waardoor de genoemde stijging niet optreedt.

Ontwikkeling budgetspanning onderdeel Zuidasdok

Als gevolg van het feit dat het budget (zie paragraaf 4.3.1) voor dit projectonderdeel met € 13,3 miljoen is toegenomen en de prognose kosten per saldo met € 9,1 miljoen is afgenomen, neemt de budgetspanning van het projectonderdeel Zuidasdok in deze verslagperiode met € 22,4 miljoen af van € 48,1 miljoen naar € 25,7 miljoen. Vooral nog wordt deze budgetspanning conform de afspraken van het bestuurlijk overleg van 16 december 2014, geaccepteerd door bestuurders.

Toelichting ontwikkeling prognose kosten Knooppunten en budgetspanning

De prognose van het projectonderdeel Knooppunten is in deze verslagperiode per saldo toegenomen met € 9 miljoen. Deze stijging bestaat uit:

- Toename kosten door de goedgekeurde wijzigingen zoals in paragraaf 4.1.1 Scopewijzigingen is toegelicht. De totale gevolgen van deze wijzigingen bedragen (afgerond) € 3,4 mln.
- Bijstellingen in de prognose, per saldo een toename van € 10,4 mln. als gevolg van voortschrijdende inzichten. De belangrijkste posten die de prognose doen verlagen hebben betrekking op de verlegging 150 kV Amstel, bijstelling van de hoeveelheid aan te brengen asfalt (ZOAB) en een optimalisatie van het bediengebouw van het Schinkelcomplex. De belangrijkste posten waarmee de prognose is verhoogd hebben betrekking op: bijstelling raming bruggen Schinkel en Amstel, gewijzigde NEN-normering voor paalfunderingen, bijstelling raming verontreinigingen in ondergrond, bijstelling raming verkeerstechnische installaties en de certificering spoorbruggen in verband met de Machinerichtlijn.
- Indexering naar prijspeil 2016 zorgt ervoor dat de prognose met € 4,8 mln. daalt. De nog te maken kosten vanaf 1 januari 2016 tot einde project zijn met +/- 1,6% geïndexeerd volgens de GWW algemeen index van prijspeil januari 2015 naar januari 2016.

Ontwikkeling budgetoverschot onderdeel Knooppunten

Als gevolg van het feit dat het budget (zie paragraaf 4.3.1) voor dit projectonderdeel met € 1,1 miljoen is toegenomen en de prognose kosten per saldo met € 9,0 miljoen stijgt, neemt de budgetspanning van het projectonderdeel Knooppunten in deze verslagperiode met € 7,9 miljoen toe van +/- € 7,7 miljoen naar € 0,2 miljoen.

4.3.3 Realisatie en prognose uitgaven

In tabel 4 zijn de gerealiseerde uitgaven en de prognoses per projectonderdeel weergegeven. Het totaal van tabel 4 sluit aan op de prognose kosten zoals in paragraaf 4.3.2 (tabel 3) is weergegeven.

Tabel 4: realisatie en prognose uitgaven in € mln. (prijspeil 2016)

Projectomschrijving	t/m 2015	2016	2017	2018	2019	2020	later	Totaal
A10 en tunnel			19,9	48,1	88,3	125,8	487,0	769,1
OVT	6,6	11,9	14,1	17,2	51,9	43,1	193,1	337,9
Generiek + inrichting openbare ruimte	27,3	7,6	44,7	30,9	6,7	5,5	72,3	195,0
Projectorganisatie	66,4	17,6	32,3	17,4	16,0	15,6	119,5	284,8
<i>Subtotaal Zuidasdok</i>	<i>100,3</i>	<i>37,1</i>	<i>111,0</i>	<i>113,6</i>	<i>162,9</i>	<i>190,0</i>	<i>871,9</i>	<i>1.586,8</i>
Extern toetscommentaar							30,0	30,0
<i>Totaal Zuidasdok</i>	<i>100,3</i>	<i>37,1</i>	<i>111,0</i>	<i>113,6</i>	<i>162,9</i>	<i>190,0</i>	<i>901,9</i>	<i>1.616,8</i>
<i>Knooppunten Nwe Meer en Amstel</i>		<i>3,6</i>	<i>11,6</i>	<i>25,9</i>	<i>50,1</i>	<i>58,5</i>	<i>148,3</i>	<i>298,0</i>
Totaal Zuidasdok & Knooppunten	100,3	40,7	122,6	139,5	213,0	248,5	1.050,2	1.914,8
Ten laste van Artikel 12 'Wegen'	42,6	3,6	11,6	25,9	50,1	58,5	148,3	340,6
Ten laste van Artikel 17 'Megaprojecten'	57,6	37,1	111,0	113,6	162,9	190,0	871,9	1.544,1

Toelichting bij tabel 4:

Over het eerste halfjaar van 2016 is ten behoeve van het project in totaal € 22,0 uitgegeven, waarvan € 20,1 mln. voor Zuidasdok en € 1,9 mln. voor het onderdeel Knooppunten.

De kasprognose voor het jaar 2016 is ten opzichte van de vorige rapportage verlaagd met € 18,0 mln. van € 58,7 mln. naar € 40,7 mln. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door het doorschuiven van de aankoop van een autoparkeergarage, die naar verwachting in 2017 zal plaatsvinden. Anderzijds is de kasprognose 2016 (voor artikel 12) verhoogd als gevolg van naar voren gehaalde verleggingen kabels en leidingen voor het onderdeel Knooppunten.

4.3.4 Realisatie en prognose bijdragen en ontvangsten

In tabel 5 zijn de geplande bijdragen van de diverse financiers opgenomen, aansluitend op het actuele taakstellend budget (zie paragraaf 4.3.1, tabel 2). De bijdrage van het Rijk wordt via de begroting ter beschikking gesteld, de overige bijdragen komen binnen als ontvangsten.

Tabel 5: realisatie en prognose bijdragen en ontvangsten in € mln (prijspeil 2016)

Partijen	t/m 2015	2016	2017	2018	2019	2020	later	Totaal
Bijdrage Rijk	67,6	34,6	80,3	84,4	101,5	121,6	586,8	1.076,9
Bijdrage gemeente Amsterdam	18,3	0,3	18,0	17,0	20,4	24,5	118,0	216,5
Bijdrage Stadsregio Amsterdam	12,8	0,8	12,7	12,2	14,6	17,5	84,6	155,2
Bijdrage Provincie Noord-Holland					26,4	26,4	26,4	79,1
EU-ontvangsten (TEN-T)	1,3	1,3						2,5
Bijdragen derden	0,3	0,1					60,5	60,9
Artikel 17 (Zuidasdok) ⁴	100,3	37,1	111,0	113,6	162,9	190,0	876,2	1.591,1
Artikel 12 (Knooppunten)		3,6	11,6	25,9	50,1	58,5	148,2	297,8
Totaal Zuidasdok & Knooppunten	100,3	40,7	122,6	139,5	213,0	248,5	1.024,4	1.888,9

Toelichting tabel 5:

Met uitzondering van de nog te ontvangen EU-subsidie van € 1,25 mln. - die eind 2016 verwacht wordt - zijn alle voor dit jaar geplande bijdragen in het eerste halfjaar van 2016 ontvangen.

4.3.5 Aangegane verplichtingen

In tabel 6 is zichtbaar welk bedrag aan verplichtingen is aangegaan ten opzichte van de vorige halfjaarrapportage.

Tabel 6: stand van de aangegane verplichtingen

Projectonderdeel	Halfjaar- rapportage H2-2015	Mutaties	Actueel 30-06-2016 H1-2016
OVT (incl. keersporen)	8,8	3,2	12,0
A10 en tunnel	0,0	0,0	0,0
Generiek & openbare ruimte	38,3	1,1	39,4
Projectorganisatie	107,0	3,0	110,0
Totaal Zuidasdok	154,1	7,3	161,4
Totaal Knooppunten	0,9	1,7	2,6
Totaal Zuidasdok & Knooppunten	155,0	9,0	164,0

Toelichting tabel 6:

In het eerste halfjaar 2016 is in totaal voor € 9,0 mln. verplichtingen aangegaan. Per 30 juni 2016 is hiermee totaal € 164 mln. verplicht, ofwel 9% van het taakstellend budget.

⁴ Enkele mutaties van het taakstellend budget in de afgelopen verslagperiode dienen nog verwerkt te worden in de Rijksbegroting.

4.4 Risico's

In deze paragraaf wordt de ontwikkeling gerapporteerd van de belangrijkste projectrisico's en de exogene risico's. Deze laatste vallen buiten de (directe) beïnvloedingssfeer van de projectorganisatie en/of zijn risico's waar geen voorzieningen voor zijn toegekend in budget of planning. Deze exogene risico's dienen op een hoger ambtelijk dan wel bestuurlijk niveau beheerst te worden.

4.4.1 Exogene risico's

In voorgaande rapportages zijn de belangrijkste exogene risico's: 'indexering IBOI/GWW' en 'gelijktijdige uitvoering aanpalende projecten' benoemd. Ten aanzien van het indexeringsrisico IBOI/GWW wordt geconstateerd dat dit risico zich, gegeven de in paragraaf 4.3.2 genoemde mutaties, niet heeft voorgedaan. Meerjarig gezien tot einde looptijd project blijft dit risico nog aanwezig voor de nog te realiseren kosten.

Eind tweede kwartaal 2016 is een risico inventarisatie uitgevoerd specifiek gericht op de exogene risico's. De analyse is nog niet afgerond. De inventarisatie wordt momenteel uitgebreid met een beschrijving van (mogelijke) gevolgen voor het project en een door het project beoogde (hoger ambtelijke of bestuurlijke) beheerder van het risico.

4.4.2 Projectrisico's

De ontwikkeling van de belangrijkste projectrisico's (zie addendum voor meer details) in de afgelopen verslagperiode zijn:

- De mogelijk *negatieve gevolgen voor het project door een complexe omgeving* (bijvoorbeeld omgeving ervaart meer hinder dan verwacht) en de *raakvlakrisico's met aanpalende projecten* blijven onverminderd actueel. Met de stakeholders uit de omgeving en de beheerders heeft afstemming plaatsgevonden om de eisen en randvoorwaarden voor het contract scherp te krijgen. Anderzijds worden ook de verwachtingen gemanaged omdat het ondenkbaar is dat dit project gegeven de ruimtelijke beperkingen zonder hinder uitgevoerd kan worden. Door de kwartiermaker voor het strategisch omgevingsmanagement en de transitie-manager communicatie zijn in het afgelopen kwartaal plannen uitgewerkt die daar verder invulling aan geven. Deze plannen zijn in het OGO van mei 2016 vastgesteld en worden thans nader tot concrete maatregelen verder uitgewerkt. De in het contract opgenomen eisen in verband met omgevingshinder zijn thans voldoende gesteld om de maakbaarheid, zowel qua planning als kosten, te borgen. Middels verschillende EMVI-criteria worden gegadigden geprikkeld om meer kwaliteit aan te bieden op dit vlak dan wat aan eisen in het contract is opgenomen.

- Het risico op (ernstige) *vertraging van de openstelling van de tunnel en Schinkelbruggen door problemen bij de systeemintegratie*, te herleiden naar de ontwerpfase. Middels een convergentiefase gedurende de dialoofase van de aanbesteding en een herijkingsfase direct na gunning van het contract wordt reeds vroeg in het proces gezorgd dat de integraliteit van het ontwerp van tunnel en de Schinkelbruggen geborgd wordt. Beide fasen moeten succesvol doorlopen worden voordat met de bouwwerkzaamheden begonnen kan worden. Op basis van leerervaringen bij andere tunnelprojecten voor wat betreft de tunneltechnische installaties en de bediening en besturing van de schinkelbruggen is het aantal stoppunten in zowel het ontwerp-, bouw-, en testproces uitgebreid. De referentieplanning van de tunnel is vergeleken met de standaard planning van de landelijke tunnelregisseur (LTR). Daarop is geconstateerd dat de referentieplanning van het project voldoende robuust is. In de afgelopen verslagperiode zijn geen ontwikkelingen te melden op dit risico.
- Het risico op *beroepen op het Tracébesluit of Bestemmingsplan bij de Raad van State* is in beeld gebracht middels een risicoanalyse zienswijzen OTB/OBP. Op basis van de ingediende zienswijzen is een Nota van Beantwoording geschreven; de risicoanalyse heeft bijgedragen in de kwaliteit van de beantwoording met als doel om de kans op beroepen bij de Raad van State te minimaliseren. Daarnaast zijn er aanvullende maatregelen genomen, zoals bijvoorbeeld extra geluidsschermen (Joy, Ravel, Beatrixpark en Amstelpark) en de geluidsmaatregelen bij de Schinkelbruggen. De ingediende beroepen op het inmiddels vastgestelde BP en TB zijn bekend. De verweerschriften worden momenteel opgesteld. Met de vaststelling van het Tracébesluit per 18 maart 2016 en de vaststelling van het Bestemmingsplan per 20 april 2016 is de kans groter geworden dat deze onherroepelijk zijn op het moment van gunning van het hoofdbouwcontract.
- Het risico dat *conditionerende maatregelen niet tijdig afgerond zijn voor de start van het hoofdbouwcontract* met vertraging van het project tot gevolg. Onderdelen (gronden) tijdens de voorbereidende/conditionerende werkzaamheden voorafgaand aan de realisatie van het hoofdbouwcontract zijn mogelijk later beschikbaar voor de (toekomstig) opdrachtnemer dan het moment waarop de opdrachtnemer wenst te starten met de uitvoering. Momenteel wordt dit beheerst door de gegadigden tijdens de dialoofase tijdig kenbaar te maken voor welke gronden dit (mogelijk) van toepassing is. Vooralsnog heeft dit geen invloed op de haalbaarheid van de planning. Afgelopen kwartaal is de risicoanalyse ten aanzien van bovengenoemde (conditionerende) activiteiten geactualiseerd. De resultaten hiervan worden verwerkt in het contractdossier van het hoofdbouwcontract waarmee de opdrachtnemer rekening mee dient te houden.

Het volgende risico is vervallen in de afgelopen verslagperiode:

Als gevolg van de *tijdige vaststelling van het Tracébesluit* is een aantal onzekerheden voor het project komen te vervallen. Door de tijdige vaststelling van het TB hoeft het project geen rekening te houden met nieuwe NRM-cijfers 2016 waardoor geen nieuwe berekeningen en onderzoeken uitgevoerd hoeven te worden die mogelijk tot aanpassing van eisen en ontwerp zouden kunnen leiden.

4.5 Veiligheid

In deze paragraaf wordt de voortgang beschreven ten aanzien van de borging van de veiligheid van de te realiseren systemen en objecten. In de realisatiefase wordt deze paragraaf uitgebreid met de voortgang van de veiligheid tijdens het bouwproces (veiligheid & gezondheid).

Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) borgt dat de verschillende veiligheidsaspecten van alle onderdelen van Zuidasdok in samenhang met elkaar worden gezien. Het IVP bevat een integrale projectanalyse van de veiligheidsthema's en bevat maatregelen om de veiligheid te borgen. Het IVP is een aanvulling op de wettelijk vereiste veiligheidsdocumenten en vervangt deze niet. Het IVP ontwikkelt mee met het project en wordt steeds actueel gehouden. Het IVP 4.0 was onderdeel van het Voorkeursbesluit in 2012. Het IVP 6.0 was onderdeel van de onderbouwing voor de ProjectMER, OTB en OBP. Het IVP 7.0 hoort bij het TB en BP.

Voor het station is een Integraal Plan Brandveiligheid (IPB) versie 1.0 opgesteld waarin de brandveiligheidseisen zijn opgenomen. De eisen opgenomen in het IVP (en hazard-log) en het IPB zijn overgenomen in de vraagspecificatie van het hoofdbouwcontract.

Ook de resultaten van verschillende toestand-onderzoeken, zoals bodemonderzoek, asbestinventarisaties en onderzoek naar mogelijke niet-gesprongen explosieven, zijn opgenomen in het aanbestedingsdossier. Voor de spoorwegveiligheid van de hoofdspoorwegen zijn diverse documenten opgeleverd die later vereist zijn voor de vergunningsverlening.

Begin 2016 heeft de Inspectie SZW een inspectie uitgevoerd bij Zuidasdok. Gecontroleerd is of Zuidasdok als opdrachtgever van het hoofdbouwcontract de juiste voorwaarden schept en voldoende informatie heeft verstrekt op basis waarvan gegadigden op een veilige manier het werk kunnen realiseren. De inspecteurs hebben alle relevante documenten opgevraagd en gecontroleerd. Hun bevindingen zijn twee maal besproken en beide keren heeft dit geleid tot verbeteringen van het aanbestedingsdossier.

De conclusie van de Inspectie was dat er nog informatie ontbrak bij het eerste bezoek. De Inspectie was onder de indruk van de manier waarop de projectorganisatie deze punten direct heeft opgepakt en heeft er vertrouwen in dat ook de laatste punten die in het tweede gesprek zijn benoemd nog worden verwerkt. De projectorganisatie heeft dit inmiddels ook gedaan.

4.6 Organisatie

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen gerapporteerd ten aanzien van de organisatie van het project. Dit behelst zowel de ontwikkelingen binnen als buiten de projectorganisatie als de governance van het project.

Ten behoeve van de dialooffase van het hoofdbouwcontract is de organisatie daarvoor in het afgelopen jaar verder ingericht. Het IPM-team (integraal projectmanagement) waarin alle uitvoeringspartijen (Rijkswaterstaat, Gemeente Amsterdam en ProRail) zijn vertegenwoordigd, leidt de dialooffase. Het IPM-team wordt ondersteund door een backoffice-organisatie met specialisten.

Conform de uitgangspunten in het vastgestelde Plan van Aanpak heeft de auditdienst Rijk (ADR) in samenwerking met de accountantsdienst Amsterdam (ACAM) in het eerste kwartaal 2016 een controle uitgevoerd op de getrouwheid van de gerapporteerde cijfers in de halfjaarrapportage per ultimo 2015. Het oordeel van de accountants was positief, waarmee is vastgesteld dat de gerapporteerde cijfers per ultimo 2015 een getrouw beeld geven.

De vacature van hoofd communicatie is in de afgelopen periode vervuld. Per augustus aanstaande start het nieuwe hoofd communicatie en zal leiding geven aan het communicatieteam dat zowel voor het project Zuidasdok als de gebiedsontwikkeling Zuidas werkzaam is. Het hoofd communicatie zal verder (een en ander in afstemming met de strategisch omgevingsmanager) uitwerking geven aan in de door het OGO vastgestelde communicatieaanpak. Er is een projectleider aangesteld om invulling te geven aan de 'één loket functie'.

In het vierde kwartaal zal naar verwachting op onderdelen binnen de projectorganisatie een transitie plaatsvinden van medewerkers die als specialist voor de aanbesteding van het hoofdbouwcontract werkzaam zijn geweest naar medewerkers die gespecialiseerd zijn voor de uitvoeringsfase van het contract. De meeste wijzigingen zijn te verwachten in het domein contractmanagement, omgevingsmanagement (o.a. vergunningencoördinator) en technisch management.

4.7 Kwaliteit

In deze paragraaf wordt gerapporteerd over de ontwikkelingen ten aanzien van de opzet, inrichting en werking van het kwaliteitssysteem van het project.

Kwaliteitssysteem

In navolging op de nulmeting op het kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) van oktober 2015 die gericht was op de vraag in hoeverre het KMS passend is voor de realisatiefase, is de uitwerking van het KMS in het afgelopen halfjaar ter hand genomen. Een deel van de procesbeschrijvingen en procedures is inmiddels

uitgewerkt zoals bijvoorbeeld de wijzigingsprocedure projectreferenties, risicomanagement, planningsmanagement, inkoop en voortgangsrapportage. Daarnaast wordt momenteel het contractbeheersplan voor de realisatiefase van het hoofdbouwcontract uitgewerkt evenals het informatieplan en de nadere uitwerking van de eerder door het OGO vastgestelde aanpak voor communicatie en strategisch omgevingsmanagement.

In het derde kwartaal wordt het bovenliggende Plan van Aanpak waar bovengenoemde deelplannen, procesbeschrijvingen en procedures onder hangen, geactualiseerd voor de realisatieperiode na gunning. De projectorganisatie koerst hierbij aan op vaststelling door het OGO in november van dit jaar.

Externe toetsing

In het eerste kwartaal heeft externe toetsing plaatsgevonden op de door het bestuur vast te stellen Tracébesluit (TB) en Bestemmingsplan (BP). De bevindingen zijn verwerkt in de door respectievelijk minister en gemeenteraad Amsterdam vastgestelde versie van het TB en BP.

Hoofdstuk 5

Omgeving & Communicatie

In het OGO van 11 mei 2016 is de gezamenlijke strategische aanpak voor communicatie en omgevingsmanagement Zuidas en Zuidasdok vastgesteld. Het OGO beoogt de versterking van de functies communicatie en omgevingsmanagement, en heeft daaraan als ambitie meegegeven "het project eigendom te laten worden van de omgeving".

Het doel is een intensieve samenwerking en interactie van Zuidasdok met haar omgeving te creëren door daarbij, naast vanuit het project naar de omgeving te kijken, heel bewust vanuit de omgeving naar het project te kijken. Daarvoor zal Zuidasdok nauw samenwerken met Zuidas.

De belangen van de omgevingspartijen (inclusief de moederorganisaties van Zuidasdok) dienen herkend en erkend te worden, zodat de voorwaarden worden gecreëerd voor een effectieve invulling van de ambitie van het OGO.

5.1 Stakeholdermanagement

Extern Stakeholdermanagement

Voorafgaand aan en tijdens de terinzagelegging is er overleg geweest met een aantal stakeholders. Deze zijn geïnformeerd over onderwerpen die voortkomen uit het Tracébesluit en het Bestemmingsplan. Het betreft onder meer de kapvergunning die de projectorganisatie aanvraagt. Door het intensieve contact met stakeholders is het grootste deel van de beroepen voorzien. Daar waar mogelijk wordt getracht om de bezwaren uit de beroepen weg te nemen door constructief overleg.

Intern Stakeholdermanagement

De projectorganisatie brengt alle interne stakeholders in kaart en is bezig dit organisatorisch vorm te geven. Doel hiervan is om de beheersorganisaties ("moeders") voor te bereiden op de komende realisatiefase en de benodigde processen in kaart te brengen gericht op een soepel lopende interne organisatie en afstemming met beheerders. Daarvoor worden per onderdeel van de moederorganisaties verschillende verantwoordelijke rolhouders binnen het IPM-team aangewezen.

5.2 Raakvlakprojecten

De afgelopen maanden zijn de voorbereidingen getroffen om tot overdracht van het eerste deel van de werkterreinen en bouwwegen van OVSAAL over te gaan. Het betreffen de volgende werkterreinen en bouwwegen:

1. Bouwweg Amstelglorie;
2. Werkterrein WK20 Oost;
3. Bouwweg Ittmanpad;
4. Werkterrein WK20 West;
5. Knooppunt Amstel en toeleidende bouwweg vanaf A2

De Protocollen van Overdracht (PvO's) zijn ter ondertekening aangeboden en de verwachting is dat de ondertekening begin juli een feit is.

Voor de nog over te nemen werkterreinen van de Noord/Zuidlijn (NZL) wordt overleg gevoerd over het moment van overdracht en de door NZL te leveren documentatie. De verwachting is dat de werkterreinen van de NZL niet eerder dan in het 4^e kwartaal 2016 overgedragen worden aan Zuidasdok.

Tussen Zuidas en Zuidasdok is een structureel overleg ingesteld om de raakvlakken tussen beide projecten te identificeren en waar mogelijk beheersmaatregelen te nemen en/of samenwerkingsafspraken te maken, ter voorkoming van eventuele conflicten tijdens de (gelijktijdige) realisatie van de gebiedsontwikkeling van Zuidas en de realisatie van Zuidasdok.

Een gelijksoortig overleg is ingericht tussen project Ombouw Amstelveenlijn, Zuidas en Zuidasdok. Ook het overleg met het project Schiphol-Amsterdam-Almere (SAA), over bijvoorbeeld effectieve mobiliteitsmaatregelen, is gecontinueerd. Met zowel SAA als met project Noord/Zuidlijn hebben sessies plaatsgevonden om te leren over de aanpak in het kader van leefbaarheid en hinder.

Vanuit het IPM-team wordt gewerkt om de inbedding van het raakvlakmanagement te verankeren in de organisatie ten einde gesteld te staan voor de realisatie.

5.3 Flankerende maatregelen

Om de bereikbaarheid tijdens de realisatiefase te waarborgen heeft Zuidasdok een bereikbaarheidsstrategie opgesteld. Afgelopen periode is de strategie vertaald naar het bereikbaarheidsplan. Daartoe zijn in workshops met beheerders, vervoerders en bedrijven de kansrijke maatregelen (voor alle modaliteiten) geïnventariseerd. Aan de hand van een verkeerskundige analyse van de doelgroepen, inventarisatie van de haalbaarheid en (verkennde) gesprekken

met stakeholders zijn de kansrijke maatregelen geselecteerd. Verdere uitwerking van deze maatregelen en afstemming met omgevingspartijen volgt.

Afgelopen periode is de samenwerking met Zuidas en Zuidasdok ten aanzien van de bereikbaarheidsopgave verder geïntensiveerd. De gezamenlijke bereikbaarheidsaanpak (concept) wordt de komende periode nader uitgewerkt met betrokkenen, waarna in het derde kwartaal een brede workshop wordt georganiseerd om dit verder concreet te maken.

Zuidasdok en Zuidas hebben met de Taskforce Bereikbaarheid Zuidas afspraken gemaakt over de wijze van samenwerking na het moment van gunning. Deze vormen onderdeel van een nieuw convenant dat de leden van de Taskforce in juli met elkaar zullen sluiten.

5.4 Schade- en klachtenafhandeling

In samenwerking met de moederorganisaties wordt een centraal punt (1 loket) ingericht voor vragen, klachten en eventuele schadeclaims. Doelstelling daarbij is om schades en klachten als gevolg van de ontwikkeling van het gebied – die zowel vanuit Zuidas als vanuit het project Zuidasdok plaatsvindt – zoveel mogelijk eenduidig en met het gewenste kwaliteitsniveau te behandelen.

Voor de afwikkeling van schadeclaims zijn in de afgelopen periode verschillende stappen gezet. De formele inrichting van één schadecommissie door gemeente Amsterdam en het Rijk is voorbereid. Er is overeenstemming bereikt over het uitgangspunt dat de bestaande planschade -en nadeelcompensatieregelingen van het Rijk en gemeente Amsterdam worden gehanteerd, afhankelijk van het schadeveroorzakend besluit (tracébesluit of bestemmingsplan). Daarnaast is er overeenstemming over het uitgangspunt dat er een gezamenlijke schadecommissie voor beide regelingen wordt ingesteld. Daarnaast is op hoofdlijnen vastgesteld op welke manier het schadeloket wordt geïntegreerd in het gezamenlijke loket voor Zuidas en Zuidasdok. De komende periode zal het schadeloket verder geoperationaliseerd worden door de hiervoor aangetrokken projectleider.

5.5 Gezamenlijke communicatiebenadering

In het eerste kwartaal van 2016 is de laatste hand gelegd aan de communicatiestrategie 'Zuidas Bouwt'. In mei heeft het OGO ingestemd met de kernwaarden, de uitwerking van één loket en de organisatiestructuur (de kernwaarden zijn: open, realistisch, samenwerken en verrassend). Het OGO verzoekt om de organisatiestructuur nader uit te werken met specifieke aandacht ten aanzien van de governance in geval van crisiscommunicatie. Besloten is om het zogenaamde transitieteam met communicatieadviseurs van de moederorganisaties te continueren gedurende de looptijd van het project, zodat de communicatieaanpak continue gevoed blijft vanuit de moederorganisaties en

daarmee ook direct ingebed kan worden bij Rijkswaterstaat, ProRail en Amsterdam.

Er wordt gewerkt aan het gezamenlijke creatief communicatieconcept. Tegelijkertijd wordt in de praktijk invulling gegeven aan de gezamenlijke communicatiebenadering. De communicatie-uiting naar de omgeving is in de eerste helft van 2016 qua 'look en feel' duidelijk veranderd; de bouw is meer centraal komen te staan.

5.6 Publiekscommunicatie

In het afgelopen half jaar heeft de communicatie zich met name inhoudelijk gericht op de bouw van de ondergrondse fietsparkeergarage en de herinrichting van het Gustav Mahlerplein, voorbereidende werkzaamheden (functievrij maken) zoals kabels en leidingenboringen bij de Amstel, de planprocedures en de voor de realisatie van Zuidasdok noodzakelijke bomenkap.

Planprocedure

Het vaststellen van zowel het Tracébesluit (TB) als het bestemmingsplan (BP) is aanleiding geweest voor berichtgeving via de reguliere communicatiekanalen. Voor de ondertekening van het TB is tevens een persbericht verstuurd. Op 23 juni is de inzagetermijn voor zowel het TB als het BP geëindigd, belangstellenden worden hierover geïnformeerd via de website.

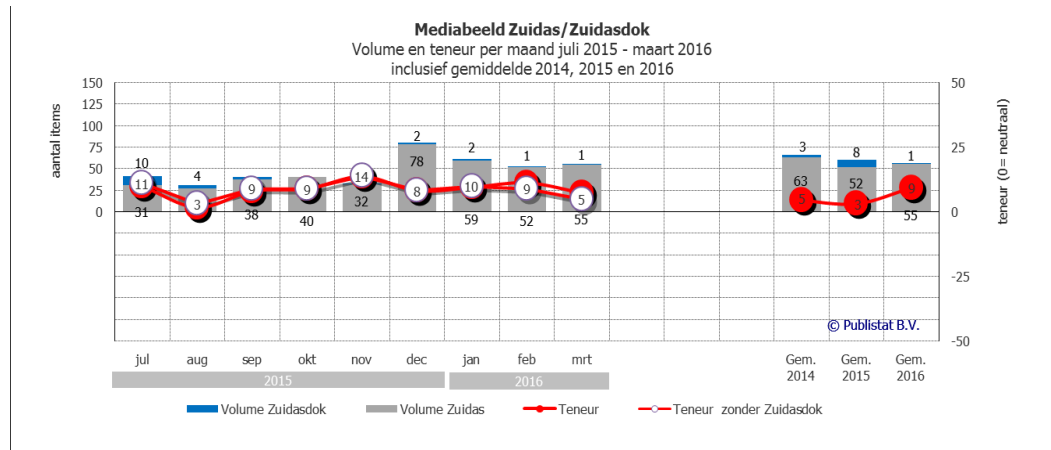
Bomenkap Zuidasdok

In het eerste kwartaal is veel aandacht uitgegaan naar de communicatie over de bomenkap ten behoeve van Zuidasdok en met name de voorbereidingen voor de kapaanvraag en het bijstellen van het aantal te kappen bomen. Hierbij is gekozen voor een uitgebreid en zorgvuldig traject waarbij diverse stakeholders, variërend van politici tot belangenverenigingen, persoonlijk zijn benaderd en geïnformeerd. Via een webartikel en social media is verder proactief aandacht gegenereerd voor dit onderwerp.

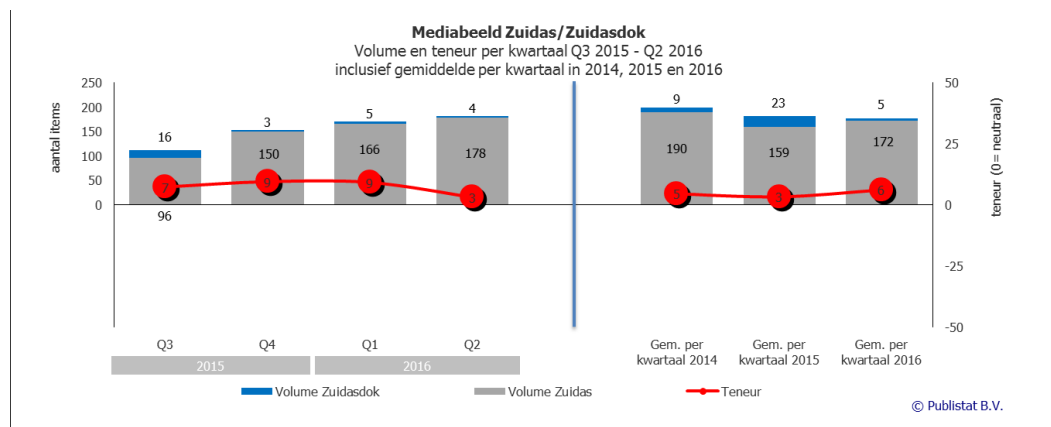
Gustav Mahlerplein

Er is aandacht besteed aan de oplevering van het maaiveld van het Mahlerplein begin 2016. In het tweede kwartaal is gewerkt aan de voorbereiding van de feestelijke opening, die is gepland op 14 juli.

5.7 Media-analyse

In het eerste kwartaal 2016 verschenen meer items (11%) over Zuidas, Zuidasdok en Station Amsterdam Zuid (170 items) dan in het vierde kwartaal 2015. In januari verscheen de meeste berichtgeving, door de opening van een kunstlocatie en een restaurant op de Zuidas. Ook besteedden media (negatieve) aandacht aan brievenbusfirma's, waarbij Zuidas als plaatsaanduiding is genoemd. De teneur van de berichtgeving blijft gelijk aan vorige periode. De aantallen voor Zuidasdok bleven laag in het eerste kwartaal 2016 (4 items). Stadsdeelkrant Zuid en Stadsblad De Echo plaatsen middelgrote artikelen over de gebiedsuitbreiding rondom de Zuidas en Zuidasdok.

In het tweede kwartaal 2016 komen dezelfde onderwerpen terug als in het eerste kwartaal 2016 (kantoren en werknemers op de Zuidas). De aandacht voor de ontwikkeling van de Zuidas en de publiciteit over de Panama Papers neemt na april af. Eind juni besteedden media aandacht aan de mogelijke consequenties van de Brexit voor de Zuidas. De publiciteit over Zuidasdok en de A10 tunnel blijft beperkt. Het eind maart door de minister getekende Tracébesluit komt in enkele landelijke kranten aan bod.

Bijlagen

1. Mutatieoverzicht scope en projectbudget Zuidasdok

Bedragen in € x 1.000					Bijdragen aan taakstellend budget					
VTW-nr.	Mutatie	Datum besluit	Soort mutatie	Prijspeil	Rijk	Adam	SRA	PNH	Derden	Totaal
	BOK 9-7-2012	<i>9-7-2012</i>	<i>baseline</i>	<i>2011</i>	<i>979.000</i>	<i>201.000</i>	<i>130.000</i>	<i>75.000</i>		1.385.000
	IBOI 2012 (1,89476%)	1-7-2012	indexering	2012	18.550	3.808	2.463	1.421		26.242
	IBOI 2013 (1,659078%)	1-7-2013	indexering	2013	16.486	3.386	2.190	1.268		23.331
	IBOI 2014 (1,21%)	1-7-2014	indexering	2014	11.900	2.485	1.591	940		16.916
	BOK 9-7-2012 op prijspel 2014			<i>2014</i>	<i>1.025.936</i>	<i>210.680</i>	<i>136.244</i>	<i>78.629</i>		1.451.489
	TEN-T planuitwerking (EU)	3-12-2013	extra bijdrage	2013					2.500	2.500
4	VTW HTV5 Amstelveen	2-7-2014	scopewijziging	2014			1.568			1.568
9	VTW overdracht VU/Boelelaan	2-7-2014	scopewijziging	2014			-580			-580
3a	VTW Brittenpassage (NS)	2-7-2014	scopewijziging	2014					26.000	26.000
1	VTW verplaatsing relaishuis20 OVSAAL	2-7-2014	scopewijziging	2014						0
-	Projectorganisatiekosten Knooppunten	16-12-2014	overheveling	2014	40.304					40.304
-	Compensatie GF i.v.m. BCF	16-12-2014	BO afspraak	2014		-4.390				-4.390
-	Piet Kranenbergpad	16-12-2014	scopewijziging	2014						0
3b	Liften Brittenpassage	16-12-2014	scopewijziging	2014						0
6	VTW bus en tramhalte Strawinskylaan	16-12-2014	scopewijziging	2014		2.850				2.850
7	VTW definitieve toegang SET-gebouw	16-12-2014	scopewijziging	2014		600				600
8a	VTW keerlus tram dak zuidelijke tunnel	16-12-2014	scopewijziging	2014			9.225			9.225
5	VTW verbrede Minervapassage (NS)	16-12-2014	scopewijziging	2014					33.400	33.400
10	VTW vervallen toerit S110	16-12-2014	scopewijziging	2014						0
11	VTW aansluiting S108-Zuid	16-12-2014	scopewijziging	2014						0
12	VTW aanpassing eisen noordelijke tunnel	16-12-2014	scopewijziging	2014						0
	Bestuurlijk Overleg 16-12-2014 (subtotaal)	<i>16-12-2014</i>	<i>baseline</i>	<i>2014</i>	<i>1.066.240</i>	<i>209.740</i>	<i>146.456</i>	<i>78.629</i>	<i>61.900</i>	1.562.965

Bedragen in € x 1.000					Bijdragen aan taakstellend budget					
VTW-nr.	Mutatie	Datum besluit	Soort mutatie	Prijspeil	Rijk	Adam	SRA	PNH	Derden	Totaal
	Bestuurlijk Overleg 16-12-2014 (subtotaal)	16-12-2014	baseline	2014	1.066.240	209.740	146.456	78.629	61.900	1.562.965
8b	VTW keerlus tram dak zuidelijke tunnel versie 2	23-4-2015	scopewijziging	2014			94			94
13	VTW bovenwettelijke geluidsschermen	3-6-2015	scopewijziging	2014						0
15	VTW (CADO's) Uitwisseling rijstroken voor tunnel i.v.m. onderhoud en calamiteiten	3-6-2015	scopewijziging	2014						0
16	VTW Robuustheidsmaatregelen S108 Zuid	3-6-2015	scopewijziging	2014						0
17	VTW Keerlus tram 4	3-6-2015	scopewijziging	2014						0
18	VTW robuustheidsmaatregelen tram	3-6-2015	scopewijziging	2014		235	4.465			4.700
19	VTW Regelbaarheid kruispunten S108/S109	3-6-2015	scopewijziging	2014						0
	IBOI 2015 (0,384%)	1-7-2015	indexering	2015	3.902	766	535	302	26	5.531
	Totaal per 30-06-2015		stand Q2-2015	2015	1.070.142	210.741	151.551	78.931	61.926	1.573.290
20	VTW configuratie metrosporen	24-9-2015	scopewijziging	2015		171	3.249			3.420
21	VTW aansluiting ProRail beleidskader Outillage	24-9-2015	scopewijziging	2015					712	712
-	Teruggaaf BTW 2012-2013	8-12-2015	ontvangst derden	2015					345	345
-	ABN Amro t.b.v. gebruik werkterrein Fietsparkeergarage Mahlerplein	17-12-2015	ontvangst derden	2015					90	90
	Totaal per 31-12-2015		stand Q4-2015	2015	1.070.142	210.912	154.800	78.931	63.073	1.577.858
22	VTW Voorinvestering 5e en 6e spoor	17-02-2016	scopewijziging	2015	3.750					3.750
23	VTW Voorinvestering daklaan	17-02-2016	scopewijziging	2015		1.298				1.298
24	VTW Aanvullende geluidsmaatregelen	17-02-2016	scopewijziging	2015		3.576				3.576
25	VTW Calamiteiten Opstelplaats	17-02-2016	scopewijziging	2015	1.200					1.200
27	VTW geluidsscherm en lay-out keersporen	17-02-2016	scopewijziging	2015						0
28	VTW Fietsroute over de Amstel	17-02-2016	scopewijziging	2015		70	70			140
30	VTW fietsverwijssysteem Mahlerplein	11-5-2016	scopewijziging	2015		240	80			320
	IBOI 2016	1-7-2016	indexering	2016	1.852	370	271	151	314	2.958
	Totaal per 30-06-2016		Stand Q2-2016	2016	1.076.944	216.466	155.221	79.082	63.387	1.591.100

2. Mutatieoverzicht scope en projectbudget Knooppunten

bedragen in € x 1.000

VTW-nr.	Mutatie	Datum besluit	Soort mutatie	Prijspeil	Budget
	BOK 9-7-2012	<i>9-7-2012</i>	<i>baseline</i>	<i>2011</i>	320.378
	IBOI 2012 (18,9476%)	1-7-2012	indexering	2012	6.070
	IBOI 2013 (1,659078%)	1-7-2013	indexering	2013	5.416
	IBOI 2014 (1,21%)	1-7-2014	indexering	2014	4.003
	BOK 9-7-2014			<i>2014</i>	335.867
	Projectorganisatiekosten Knooppunten	16-12-2014	overheveling	2014	-40.304
	Bestuurlijk Overleg 16-12-2014	<i>16-12-2014</i>	<i>baseline</i>	<i>2014</i>	295.563
14	VTW optimalisatie vluchtstroken	3-6-2015	scopewijziging	2014	0
	IBOI 2015	1-7-2015	indexering	2015	1.135
	Totaal per 31-12-2015		<i>stand Q4-2015</i>	<i>2015</i>	296.698
24	VTW Aanvullende geluidsmaatregelen knooppunten	17-2-2016	scopewijziging	2015	567
29	VTW Aanvullende geluidsmaatregelen Schinkelbruggen		scopewijziging	2015	0
	Totaal per 31-12-2015		<i>stand Q4-2015</i>	<i>2015</i>	297.265
	IBOI 2016	1-7-2016	indexering	2016	566
	Totaal per 30-06-2016		<i>stand Q2-2016</i>	<i>2016</i>	297.831

Financiering

**× Gemeente
× Amsterdam**

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

NH Provincie
Noord-Holland

Medegefinancierd door de Europese Unie
Trans-Europees vervoersnetwerk (TEN-T)

In deze publicatie wordt slechts de mening van de auteur weergegeven. De Europese Unie is niet aansprakelijk voor het gebruik dat eventueel wordt gemaakt van de informatie in deze publicatie.